

A kánikula nem okoz algavirágzást a Balatonban

A Balaton jelenleg legalgásabb részén is jóval az egészségügyi határérték alatt van a kéalgák mennyisége. Ugyanakkor a tartósan nagy melegtől nem lesz több alga, pár héten belül változatlan időjárás esetén komolyabb algavirágzástól sem kell tartanunk a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézetének (BLKI) kutatói szerint.

Július eleje óta tart a nagy kánikula, ami jóformán csak a vízparton, vagy leginkább valamilyen természetes vízben vészelhető át. De mi történik akkor, ha már a harmadik héten jóval 30 fok fölött maradnak a napi csúcshőmérsékletek, és a Balaton vízhőmérséklete is folyamatosan 30 fok körül tetőzik? Hat-e a kánikula az algák mennyiségére és a víz minőségére? Ennek jártunk utána a BLKI algológusaival, Somogyi Boglárkával és Vörös Lajossal.

Ahogy nekünk, úgy az algáknak is vannak kedvenc balatoni helyeink. A fonalas cianobaktériumok a tó nyugati részeit szeretik (Keszthelyi-medence, Szigligeti-medence – nyáron általában ezek a legalgásabb helyek a Balatonon), míg a tisztább vizű Siófoki-medencében a páncélos ostoros algák közé tartozó fecskemoszatok az uralkodók.

Noha nyaranta a kéalgákból van a legtöbb a tóban, előfordulásuk messze elkerüli az egészségre káros értéket. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 75 mikrogramm/liter a-klorofillban határozza meg egy üdülőtő fürdésre való alkalmasságát cianobaktérium (kéalga) dominancia esetén.

„A Balaton legalgásabb területén ez az érték most kb. 20 mikrogramm/liter, tehát jelentősen alatta van az egészségügyi határértéknek és szerencsére most a tó nyugati területén is az ártalmatlan fecskemoszatok az uralkodó szervezetek” – mondta Somogyi Boglárka, a BLKI kutatója.

Tavaink többségében az algák szaporodását a tóban lévő foszfor mennyisége határozza meg, amely elsősorban a vízgyűjtő területekről érkezik (ez így van a Balatonnál is). Ugyanakkor a tó üledékében felhalmozódott foszfor egy része is képes felszabadulni nemkívánatos algaszaporodást előidézve.

„Akár a külső vagy a belső terhelés mértéke növekszik, kedvező időjárási körülmények esetén nagy tömegben szaporodhatnak el az algák” – fűzte hozzá Vörös Lajos.

Mivel mostanában a Balaton egész víztömege egységesen 28-30 Celsius fok körüli, nem lehet számítani hőmérsékleti rétegződésre, ennek következtében egy-két héten belül algavirágzásra sem. „Hosszabb távú előrejelzés értelemszerűen nem adható” – fűzte hozzá a kutató.

Hogy mivel előzhetjük meg az algásodást? Azzal, ha például csökkentjük a külső foszforterhelést. A balatoni kutatók szerint a Balaton esetében sikeresek voltak azok a nagyberuházások, amelyek a tó külső foszforterhelésének csökkentésére irányultak, „ezeket a rendszereket azonban folyamatosan karbantartani, üzemeltetni és fejleszteni kell” – teszik hozzá.

Algavirágzás esetén egészségügyi kockázatot az algák csak akkor jelenthetnek, ha az algabiomassza meghaladja az egészségügyi határértéket. Enyhébb esetben bőrirritáció, kötőhártyagyulladás fordulhat elő, súlyosabb esetben hányás, hasmenés. Gyermekek és érzékenyebb felnőttek esetén

érdemes figyelni a természetes vizekben való fürdés utáni zuhanyozásra, ami megelőzheti a kellemetlen tüneteket.

Bár lehet, nem épp Instagramra való az algavirágzás, vagy Facebookra az alga miatti bőrirritáció, mint minden nagyobb állóvíz ökológiai rendszerének, így a Balatonnak is energetikailag rendkívül fontos a lebegő mikroszkopikus algák fotoszintézise, ezért nélkülözhetetlenek a vízi élet fenntartása szempontjából. Az emberi tevékenységek következtében megnövekedett külső foszforterhelés miatt azonban a túlzott mértékű algaelszaporodás vízminőségromláshoz vezet (zavarosság nő, a víz kellemetlen szagú lehet, egészségügyi kockázatok léphetnek fel).

Noha esetenként a nyugati területeken zavarosabb lehet az algáktól a Balaton vize, amelyet akár fűzöld színűre is festhetnek, legnagyobb tavunk jellegzetes színét nem ezek adják, hanem a Balaton tisztább részein a mikroszkopikus méretű mészkristályok fényszórásától látjuk azt gyönyörű türkiznek. „Viharban pedig a felkavarodott üledék miatt lesz szürke a tó vize, mivel annak 98%-a ásványi anyag” – teszik hozzá a kutatók. A Keszthelyi-medencében emellett a Kis Balaton Vízvédelmi Rendszerből bemosódó oldott színes szerves anyagok (úgynevezett huminanyagok) gyakran barnára színezik a vizet.

Sajtókapcsolat:

- Torda Júlia, kommunikációs vezető
- torda.julia@hun-ren.hu

© HUN-REN BLKI

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/14191/a-kanikula-nem-okoz-algaviragzast-a-balatonban/>